

Димитър х. Ивановъ, Никола Каназиревъ, Първанъ Петковъ, Ради Ст. Джегъловъ, Стоянъ Чаталовъ, Тодоръ Мариновъ, Петъръ Милевъ, Дим. Милевъ, Христо Кънчевъ, Иванъ Долмовъ, Стефъ Гушевъ, Никифоръ Недевъ, Христо Ахладовъ, Василь Поповъ, Димитъръ Поповъ, Петъръ Тодоровъ Ковачевъ, отъ градинарски рдъ индустрялецъ на брашно въ Кжпиново, днесъ живе въ София и Петко Вълевъ (газда).

Петъръ Т. Ковачевъ.

Лозарство. — Съ земедълието въ тъснъ смисълъ на думата, върви и лозарството. Въ турско време агитъ се грижеха за лозарството колкото за грозде и за ракия. Раите за свои нужди обработваха лозята за произвеждане главно на вино, необходимо тъмъ при тежкия трудъ, за празнични, обредни, домашни нужди (сватби, сборове, гостувания и т. н.). Виното и ракията имаха стойност и на пазаря. Така че доброто винено производство съставяше добъръ приходъ на дома.

Между 1830 г. и Освобождението на България въ цѣлата Предбалканска котловина, откакъ българитѣ започнаха да увеличаватъ чрезъ купуване на евтина цена, каменистопъсъчливи рѣтове, бърда и хълмове, закипѣ силенъ трудъ за посаддане на лозя. Отъ присовското Присой бърдо до Попово бърдо срещу Миндя цѣлата Страна бѣ покрита по южнитѣ си плещи и въ полите си съ непрекъжсанъ вѣнецъ отъ лозя. Всъде играеха търнакопитѣ, кореняха се дракитѣ, трънкитѣ, кжпината, разчистваше се едрия наносенъ камънакъ, дигаха се съ „лизгари“ разтворенитѣ пространства, лъсваха се засмѣни садове и за нѣколко години безплоднитѣ пасища се обрѣщаха въ чудни „млади лозя“, чиито рѣзновидно грозде блещѣше на южното слънце и привличаше птицитѣ и човѣцитѣ съ стръвенъ вкусъ. Не се минаха много години гроздето, виното, ракията, тригията, заеха почтенно място въ грижитѣ на стопанитѣ. Подиръ славна виноберма и презъ зимата пращѣха пълни бѣчви, които се прекарваха въ непрекъжнатата верига до Горна Орѣховица, Свищовъ, Русе, Шуменъ и дори Варна.

Следъ Освобождението болестъта филоксера попари и опустоши веселитѣ лозя. Пожелтѣха бърдата и рѣтлинитѣ, заглъхнаха птичитѣ пѣсни и човѣшкитѣ веселби.

Така, следъ орачеството падна въ още по-тежка криза лозарството.